

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Colegiul "Iulia Hasdeu" din Cahul

"Aprob"

Directorul Colegiului „Iulia Hasdeu” Cahul

Tataru Gheorghe

"16" iunie 2017

Curriculumul modular
S.07.O.033 Metode și tehnici ale asistenței sociale I

Specialitatea 92310 Asistență socială
Calificarea Lucrător social

Curriculumul a fost elaborat cu suportul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*

"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",

implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Aprobat:

La ședința Consiliului Profesorat al Colegiului "Iulia Hasdeu" din Cahul

Director

Tataru Gheorghe

"16" iunie 2017

Autori:

Ianocoglo Margareta, grad didactic I, Colegiul "Iulia Hasdeu"

Dănilă Larisa, grad didactic I, Colegiul "Iulia Hasdeu"

Recenzenți:

Ianioglo Maria, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Comrat

Chihai Raisa, director adjunct instruire și educație, Colegiul "Iulia Hasdeu"

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	5
III. Competențele profesionale specifice modulului	6
IV. Administrarea modulului	6
V. Unitățile de învățare	7
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	15
VII. Studiu individual ghidat de profesor	15
VIII. Lucrările practice recomandate	16
IX Sugestii metodologice	16
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	19
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	22
XII. Resursele didactice recomandate elevilor.....	22

I. Preliminarii

Scopul principal al de curs "Metode și tehnici ale asistenței sociale" constă în formarea specialistului de înaltă calificare în domeniul asistenței sociale, fapt ce implică buna cunoaștere a bazei metodologice, cunoașterea necesității formării unui bun specialist conform rigorilor noilor condiții sociale.

Curriculum-ul modular "Metode și tehnici ale asistenței sociale" este un document normativ destinat atât realizării procesului de formare profesională a asistenților sociali, cât și formarea propriei persoane în conformitate cu:

- Cadrul Național al Calificărilor;
- Nomenclatorul domeniilor de formare profesională al specialiștilor și calificărilor pentru învățământul postsecundar și postsecundar nonterțiar.

Un bun asistent social trebuie să cunoască diverse metode și tehnici de muncă cu persoana, familia, grupul pentru a le putea selecta pe cele adecvate. Acest lucru îi va reuși numai în cazul în care alegerea metodelor se va face în strictă conformitate cu nevoile beneficiarului și numai dacă persoana asistată nu va fi impusă să se adapteze metodei. Munca în asistența socială este nu doar una intelectuală; ea necesită rigoarea cercetătorului practician care poate activa potrivit unei legi adecvate, implicând inima și creierul, care poate conjuga reușit teoria cu practica. Cea mai bună practică este, mai întâi, o bună teorie. Nici o intervenție corectă și nici un rezultat pozitiv, de mare eficiență, nu se poate realiza în afara perspectivei teoretice asupra domeniului vizat. Impactul teoriei asupra rezultatelor obținute este cu atât mai puternic și evident cu cât domeniul de referință este mai complex iar mijloacele de intervenție mai moderne. Într-un fel sau altul, implicit sau explicit, fiecare utilizează teoria în practică și în viața cotidiană întrucât oricare om are o anumită concepție sau anumite idei, păreri, „opinii prealabile” – mai mult sau mai puțin preconcepute despre ceea ce se întâmplă în jurul lui. Teoria are multiple forme de manifestare, atât la nivelul conștiinței comune, al explicării nemijlocite a fenomenelor și faptelor din lumea înconjurătoare, cât și la nivelul conștiinței sistematizate, al științei și explicațiilor mijlocite prin demonstrații logice și investigații rațional organizate.

Pentru studierea cu succes a acestui modul este necesar de parcurs următoarele unități de curs:

- F.01.O.012 Psihologia generală
- F.02.O.014 Științe ale educației
- F.01.O.024 Concepte fundamentale
- F.03.O.025 Psiholucrătoria familiei
- F. 03.O.017 Psihologia personalității
- S.03.O.026 Teoria și metodologia asistenței sociale
- F.04.L.049 Voluntariat social

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Formarea inițială a specialiștilor din domeniul asistenței sociale prin implementarea curriculum-ului solicită un nou profil de competență din perspectiva metodologiei asistențiale. Este vorba de identificarea și evaluarea necesităților grupurilor de beneficiari și propunerea de soluții de depășire a problemelor sociale, despre metacompetența profesională, care i-ar permite să realizeze acțiunea de esență și care asigură funcționalitatea profesionistului în domeniu.

În acest context modulul „Metode și tehnici ale asistenței sociale” definește conceptele de bază : metodă, tehnică, procedeu, instrument de cercetare, principiile metodologice, clasificarea metodelor asistenței sociale în corespundere cu tipurile de probleme sociale și tipuri de beneficiari, proiectarea unui plan de acțiune prin selectarea metodelor potrivite de susținere a persoanelor în dificultate, bazat pe cunoștințe științifice aplicate sau aplicabile.

Pentru ca cunoștințele teoretice să aibă valoare și relevanță în activitatea asistențială, acestea din urmă trebuie să stea la baza activităților realizate în practică. Și invers, practica trebuie să stea la baza teoriei, pentru că teoriile existente să fie revizuite cu regularitate, atunci când experiențele practice demonstrează că ele determină necesitatea schimbării. Există un număr mare de abilități esențiale ce stau la baza intervenției sociale: abilități de comunicare și intervievare; abilități de observare, ascultare și evaluare; abilități de soluționare a problemelor și de luare a deciziilor; abilități organizaționale și administrative.

Curriculum-ul dat permite formarea abilităților practice esențiale, bazate pe teorie. Practicile bune sunt rezultatul nu numai al asimilării teoriei, ci și al felului în care teoria este integrată în practica cotidiană pentru a oferi o calitate mai bună serviciilor prestate beneficiarului.

Unitatea de curs este destinată înțelegerii și aplicării de către elevi a metodelor și tehnicilor asistenței sociale. Conținutul modulului abordează principalele aspecte ce permit interpretarea și explicarea realității sociale pe care o investighează și asupra căreia intervine asistentul social. Totodată, modulul explică și argumentează principalele modalități practice (metode, tehnici, instrumente) de acțiune în domeniul asistenței sociale. Viitorul specialist și practician trebuie să cunoască teoria problemei (sau a cazului), să mănuiască cu ușurință conceptele implicate, să operaționalizeze atât teoria, cât și conceptele, să analizeze faptele (cantitativ și calitativ) și, în final, să conceptualizeze datele de teren, să elaboreze modele, paradigme, ipoteze și desigur,

concluzii și propuneri de intervenție destinate factorilor politici locali sau centrali, oficiilor sau agențiilor de asistență socială.

Valoarea formativă a acestui modul constă în:

- Analiză, evaluare și intervenții specifice pentru reducerea riscurilor sociale.
- Implementarea serviciilor și activităților de prevenire a situațiilor de risc.
- Implementarea serviciilor de suport acordate beneficiarilor.
- Aplicarea programelor de intervenție și serviciile specifice protecției copiilor.
- Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea riscurilor sociale.
- Aplicarea managementului de caz în dependență de trebuințele și nevoile beneficiarului/beneficiarilor.
- Alcătuirea și revizuirea planului individualizat de asistență a beneficiarului.
- Aplicarea metodelor și tehnicilor de evaluare, monitorizare și intervenție cu beneficiarul.
- Interpretarea datelor acumulate în cadrul evaluării și reevaluării beneficiarului.
- Instrumentarea dosarelor beneficiarilor în conformitate cu managementul de caz în asistența socială.

III. Competențele profesionale specifice modului

CS1. Testarea diverselor metode asistențiale de evaluare și intervenție în situațiile de criză a beneficiarilor.

CS2. Elaborarea recomandărilor în vederea rezolvării problemelor sociale.

CS3. Aplicarea anchetei sociale în activitatea lucrătorului social.

CS4. Aplicarea interviului în activitatea lucrătorului social.

CS5. Proiectarea unui plan de sprijin psihologic individualizat în conformitate cu fazele procesului de ajutorare

CS6. Elaborarea traiectoriei demersului intervenție sociale

IV. Administrarea modului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VIII	60	30	15	15	examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Metodologia proiectului de evaluare și intervenție socială		
<p><i>UC1.</i> Aplicarea în practica asistențială a tehnicilor de ghidare și orientare, tehnicilor de clarificare.</p> <p><i>UC2.</i> Analiza etapelor acțiunii asistențiale din perspectiva modelului intervenției.</p>	<p>Conceptul și etapele proiectului de investigare și intervenție socială</p> <p>Modelul medical</p> <p>Modelul intervenției</p> <p>Aplicarea practică a "Proiectului de intervenție socială.</p> <p>Componentele "Proiectului de intervenție socială".</p>	<p>A1. Formarea capacității de a planifica o intervenție sociale la nivelul individului și familiei.</p> <p>A2. Utilizarea în practica asistențială a tehnicilor de susținere și dezvoltare a clientului</p> <p>A3. Înțelegerea specificului relaționării profesionale în contextul utilizării în practica asistenței sociale a metodei case-work-ului</p> <p>A4. Proiectarea unui plan de sprijin psihologic individualizat în conformitate cu fazele procesului de ajutorare.</p> <p>A5. Utilizarea în practica asistențială a etapelor acțiunii asistențiale din perspectiva modelului intervenției</p> <p>A6. Aplicarea paradigmei proiectului de intervenție în asistența socială</p> <p>A7. Elaborarea traiectoriei demersului</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
		intervenție sociale.
2. Modalități de investigare și intervenție în asistența socială individualizată		
<p>UC3. Implementarea în activitatea asistențială a tehnicii asistenței sociale.</p> <p>UC4. Aplicarea planului de refacere în comun acord cu beneficiarul.</p>	<p>Conținutul asistenței sociale individualizate.</p> <p>Tehnica asistenței sociale individualizate.</p> <p>Elemente de investigare și intervenție în problematica familială.</p>	<p>A8. Utilizarea în practica asistențială a investigației sociale.</p> <p>A9. Elaborarea planului de refacere a asistentului social în comun acord cu beneficiarul, aplicarea în cadrul practicii.</p> <p>A10. Cercetarea și analiza problemelor sociale cu care se confruntă comunitatea.</p> <p>A11. Elaborarea un plan de activități unde se pot integra familiile cu probleme sociale.</p> <p>A12. Analiza competențelor profesionale a asistentului social în investigarea problemelor morale ale familiei.</p>
3. Evaluarea și intervenția în asistența socială		
<p>UC5. Implementarea principalelor surse de informare explorate în procesul de evaluare.</p> <p>UC6. Elaborarea planurilor de intervenție în asistarea copiilor în dificultate.</p>	<p>Cadrul general de analiză a conceptelor "evaluare" și " intervenție socială"</p> <p>Caracteristica evaluării.</p> <p>Caracteristica intervenției</p>	<p>A13. Utilizarea funcțiilor evaluării în activitatea asistențială</p> <p>A14. Utilizarea metodelor eficiente în procedura de evaluare și intervenție.</p> <p>A15. Utilizarea metodelor și instrumentelor</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
		de evaluare a individului și familiei conform rolului lor și potențialului lor de asistare. A16. Formarea capacității de a planifica o intervenție socială la nivelul individului și familiei.
<p>UC7. Implimentarea planului individualizat de asistență a beneficiarului.</p> <p>UC8. Aplicarea metodelor și tehnicilor de evaluare, monitorizare și intervenție în situație de criză.</p>	<p>Managementul de caz: Specificul managementului de caz.</p> <p>Formele managementului de caz.</p> <p>Specificul managementului de caz.</p> <p>Etapele managementului de caz.</p>	<p>A17. Aplicarea managementului de caz în dependență de trebuințele și nevoile beneficiarului/ beneficiarilor</p> <p>A18. Alcătuirea planului individualizat de asistență a beneficiarului</p> <p>A19. Implimentarea etapelor managementului de caz.</p> <p>A20. Aplicarea sistemului național de referire în soluționarea problemelor beneficiarului.</p> <p>A21. A5 Instrumentarea dosarelor beneficiarilor în conformitate cu managementul de caz în asistența socială</p>
<p>UC9. Utilizarea în activitatea asistențială a sprijinului social.</p> <p>UC10. Elaborarea hărții rețelei sociale în scopul obținerii informației referitoare la</p>	<p><i>Metode și tehnici de intervenție socială.</i></p> <p>Sprijinul social.</p>	<p>A22. Aplicarea în activitatea asistențială a sprijinului social</p> <p>A23. Elaborarea rețelei sociale ca instrument util în sprijinul social.</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
serviciile de sprijin social pentru beneficiar.		A24. Implementarea în practica asistențială a sprijinului social.
UC11. Utilizarea grupului de suport. UC12. Utilizarea tehnicii câmpului de forțe	Grupul de suport. Analiza câmpului de forțe.	A25. Alcătuirea planului de activitate a grupului de suport . A26. Identificarea obiectivelor grupului de suport A27. Explicarea tipurilor de grupuri de suport A28. Identificarea punctelor puternice cât și cele slabe care caracterizează situația-problemă.
UC13. Utilizarea medierii ca metodă de intervenție în soluționarea conflictelor. UC14. Elaborarea planului de activitatea a lucrătorului social aplicând metoda medierii.	Medierea . Caracteristicile distincte ale medierii. Formele de aplicare a medierii. Sarcinile medierii . Fazele medierii.	A29. Utilizarea metodei medierii în practica asistențială. A30. Argumentați eficiența medierii în practica asistențială. A31. Identificarea formelor medierii ca metodă de intervenție. A32. procesualității muncii de asistare și a modului corect de raportare la posibilele situații conflictuale, cu respect și atitudine nediscriminativă față de clienți.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
4. Metode și tehnici aplicate de asistența socială în lucrul cu familia		
<p><i>UC15.</i> Aplicarea în practica asistențială a observației participative.</p> <p><i>UC16.</i> Analiza și interpretarea reflexivă a informațiilor și experienței practice în baza observațiilor de explorare.</p>	<p>Observația, caracteristica ei.</p> <p>Caracteristicile observației spontane.</p> <p>Caracteristicile observației științifice.</p> <p>Principiile și etapele observației participative.</p>	<p>A33. Utilizarea unui ghid de observație prin care asistentul social urmărește scopul identificării naturii și structurii interacțiunilor ce se stabilesc între membrii familiei.</p> <p>A34. Identificarea metodelor și tehnicilor aplicate de asistentul social în lucrul cu familia</p> <p>A35. Analiza și interpretarea reflexivă a informațiilor și experienței practice în baza observațiilor de explorare.</p>
<p><i>UC17.</i> Analiza structurii anchetei sociale.</p> <p><i>UC18.</i> Proiectarea unei anchete sociale în baza unui caz.</p>	<p>Ancheta socială</p> <p>Conținutul anchetei sociale structurate/prin administrare de chestionar.</p> <p>Scopul, obiectul, conținutul, sursa de informație a anchetei sociale.</p> <p>Structura anchetei sociale.</p>	<p>A36. Formarea capacității de a utiliza ancheta socială ca metodă de bază în practica asistării sociale.</p> <p>A37. Analiza interpretarea și evaluarea informațiilor din perspectiva anchetei sociale.</p> <p>A38. Aplicarea în practica asistențială a anchetei sociale.</p>
<p><i>UC19.</i> Utilizarea interviului ca instrument de culegere a datelor.</p> <p><i>UC20.</i> Elaborarea unui ghid de interviu.</p>	<p>Interviul</p> <p>Rolul metodei interviului în asistența socială a familiei.</p>	<p>A39. Implementarea tipurilor de interviu.</p> <p>A40. Aplicarea în practica asistențială a interviului.</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	Caracteristica tipurilor de interviu folosite în asistența socială a familiei. Etapile interviului Strategia interviului.	A41. Proiectarea unui plan de interviu eficient. A42. Elaborarea strategiei interviului.
UC21. Utilizarea genogramei și ecomapei în scopul înțelegerii circumstanțelor și resurselor unice ale beneficiarilor. UC22. Elaborarea istoricului social.	Istoricul social, genograma, ecomapa Structura istoricului social. Caracteristica genogramei. Caracteristica ecomapei.	A43. Utilizarea codurilor în realizarea genogramei și ecomapei A44. Elaborarea genogramei și ecomapei, utilizarea ei în practica asistențială. A45. Identificarea componentelor principale a istoricului social.
UC23. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea metodelor și tehnicilor specifice de diagnoză în protecția copilului. UC24. Aplicarea diagnozei sociale..	Diagnoza socială. Diagnosticul descriptiv. Diagnosticul explicativ.	A46. Utilizarea criteriilor științifice în evaluarea și diagnoza din protecția copilului. A47. Utilizarea corectă a conceptelor care descriu procesul de diagnoză socială la nivel microsocial. A48. Elaborarea competențelor specifice ale unui asistent social în aplicarea diagnozei sociale
UC25. Utilizarea metodei biografice.	Metoda biografică Caracteristica metodei biografice. Tipurile de biografii.	A49. Utilizarea corectă a conceptelor care descriu metoda biografică. A50. Operaționalizarea valorilor proprii în contextul aplicării metodei biografice în

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
		<p>practica asistențială.</p> <p>A51. Identificarea strategiei de cunoaștere a experienței de viață a beneficiarului prin intermediul metodei biografice.</p>
UC26. Aplicarea studiului de caz familial.	<p>Studiul de caz familial</p> <p>Abordarea profesională a studiului de caz.</p> <p>Categoriile studiului de caz.</p> <p>Etapele studiului de caz.</p> <p>Structura unui studiu de caz</p>	<p>A52. Implementarea serviciilor și activităților de prevenire precum și a celor de suport</p> <p>A53. acordate beneficiarilor sistemului de asistență socială la nivel micro-social</p> <p>A54. Elaborarea unui plan de activitate în baza studiului de caz.</p> <p>A55. Aplicarea în practică a competențelor profesionale ale asistentului social în aplicarea unui studiu de caz.</p>
<p>Utilizarea consilierii în practica asistențială.</p> <p>Elaborarea programului de consiliere.</p>	<p>Consilierea</p> <p>Fazele consilierii.</p> <p>Stadiile consilierii.</p> <p>Tehnicile consilierii</p>	<p>A56. Aplicarea consilierii și a altor metode de intervenție specializată acordate la nivel individual și în mediul familial sau instituțional cu respectarea valorilor și principiilor specifice asistenței sociale.</p> <p>A57. Identificarea fazelor consilierii</p> <p>A58. Identificarea tehnicilor de comunicare adecvate cu beneficiarii.</p> <p>A59. Implementarea stadiilor consilierii.</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
UC27. Aplicarea cărții vieții în practica asistențială.	Cartea vieții Esența cărții vieții. Componentele cărții vieții.	A60. Alcătuiți cartea vieții ca instrument de valoare terapeutică . A61. Identificați părțile componente ale cărții vieții. A62. Elaborarea de programe de asistare .

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Metodologia proiectului de evaluare și intervenție socială	10	4	4	2
2.	Modalități de investigare și intervenție în asistența socială individualizată	8	6		2
3.	Evaluarea și intervenția în asistența socială	22	14	4	4
4.	Metode și tehnici aplicate de asistența socială în lucrul cu familia	20	6	7	7
	Total	60	30	15	15

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Metodologia proiectului de evaluare și intervenție socială			
Aplicarea practică a "Proiectului de intervenție socială.	Activități practice (să analizeze traiectoria demersului intervenției sociale) , prezentarea hărții conceptuale.		2
2. Modalități de investigare și intervenție în asistența socială individualizată			
Elemente de investigare și intervenție în problematica asistențială	Referate prezentări, studiul de caz.		2
3. Evaluarea și intervenția în asistența socială			
Cadrul general de analiză a conceptelor "evaluare" și " intervenție socială	Proiecte de lucru în grup, harta conceptuală		2

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Managementul de caz: Specificul managementului de caz	Modele de activitate în prezentarea managementului de caz		2
Analiza câmpului de forțe	Demonstrarea de modele referate, hărți conceptuale		2
4. Metode și tehnici aplicate de asistența socială în lucrul cu familia			
Diagnoza socială	Prezentarea portofoliilor		2
Metoda biografică	Referate, prezentarea studiului de caz, hărți conceptuale		2
Cartea vieții	Activități practice (să alcătuiască cartea vieții)		1

VIII. Lucrările practice recomandate.

1. Investigarea și intervenția în cazurile de maltratare a copilului.
2. Lucrul cu persoanele implicate în procedura plasamentului familial.
3. Rolul asistentului social în procedura plasamentului.
4. Comunicarea verbală în relația de consiliere în procedura adopției.
5. Consilierea, tipuri de consiliere adresate persoanelor HIV.
6. Servicii sociale adresate persoanelor cu dizabilități
7. Practici pozitive în acordarea asistenței sociale persoanelor cu dizabilități.
8. Servicii sociale adresate persoanelor vârstnice.

IX Sugestii metodologice

Curriculumul la modulul ” **Metode și tehnici ale asistenței sociale**” are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor din învățământul profesional tehnic postsecundar. Competențele necesare vor fi formate prin organizarea eficientă a procesului de instruire. Pentru aceasta sunt anumite condiții:

1. Organizarea activităților. Pentru buna organizare a procesului didactic ambii subiecți necesită de a-și organiza eficient activitățile. De modul cum sunt organizate

acestea depinde în mare măsură nivelul de formare a competențelor. În această ordine de idei, în procesul de organizare a activităților se vor asigura:

- condiții optime pentru buna colaborare dintre elev și profesor, unde profesorul pe post de mediator devine constructor a situațiilor de învățare și al ambianței constructive, motivante pentru elev ;
- un set de procese care duc la îmbunătățirea relațiilor dintre părți;
- oferirea de oportunități fiecărui elev de a-și valorifica potențialul intelectual, aptitudinile personale și experiența individuală;
- stimularea spiritului critic constructiv a capacității de argumentare și de identificare a alternativelor;

2. *Selectarea adecvată a metodelor de instruire.* Se recomandă utilizarea metodelor de instruire precum:

Simularea și modelarea. Simularea este utilizată pentru prezentarea la faza inițială a unor concepte, oferind posibilitatea de ghidare a activității elevului în bază de situații practice. Prin intermediul acestei metode se pot reda, prin analogie, diverse situații, raționamente, care pot să reprezinte relații dintre obiecte, fenomene, procese etc. Această metodă se recomandă pentru predarea-învățarea-evaluarea următoarelor unități de conținut:

- Tipologia serviciilor destinate victimelor abuzului și violenței
- Plan individualizat de îngrijire a copilului
- Planul de intervenție în procedura adopție.

Se propune utilizarea metodelor de predare-învățare activ-participative, printre avantajele cărora putem enumera următoarele:

- Sunt centrate pe elev și activitate;
- Pun accent pe dezvoltarea gândirii, formarea aptitudinilor și a deprinderilor;
- încurajează participarea elevilor, inițiativa, implicarea și creativitatea;
- determină un parteneriat profesor-elev prin realizarea unei comunicări multidirecționale.

Se recomandă orientarea către metode bazate pe rezolvarea unor sarcini de lucru, utilizându-se cu precădere rezolvarea unei game cât mai variate de aplicații practice și punându-se accent pe realizarea cu exactitate și la timp a cerințelor sarcinilor de lucru. Realizarea proiectelor în cadrul activităților practice va urmări dezvoltarea abilităților de lucru în echipă. Se vor alege cele mai potrivite metode didactice: descoperire, discuția în grup, dezbateră/masa rotundă, studiul de caz, observația individuală. Specificul modulului impune metode didactice interactive, recomandând mai ales învățarea prin metode practice/laborator ca reflecții critice, studiu de caz, tehnica

acvariului, metoda asociațiilor de idei, dezbateri secvențiale în baza problemelor enunțate, joc de rol, discuția- panel, philips 6/6, tehnica focus grup.

În activitățile individuale, accentul se va pune pe studiere, analiza și sistematizarea materialului teoretic și practic în scopul îndeplinirii sarcinilor de lucru individual. Acestea vor fi prezentate în formă de portofolii, proiecte, sarcini specifice etc.

Problematizarea mai poate fi denumită și *predare prin rezolvare de probleme* sau *predare productivă de probleme*. Conform acestei metode subiectul este pus în fața unor dificultăți create în mod deliberat, și prin depășirea lor învață ceva nou. „Punctul forte” al metodei îl constituie *situația-problemă*. Din această cauză este necesar de a formula corect situația. La crearea situației de tip problemă se va ține cont de următoarele caracteristici:

- A. Situația trebuie să prezinte o dificultate pentru subiect
- B. Situația trebuie să prezinte interes, astfel încât acesta să acționeze spre a rezolva problema;
- C. Situația trebuie să orienteze activitatea instruitului spre a rezolva problema și de al cointeresa pe acesta de a dobândi noi cunoștințe;
- D. Rezolvarea situației nu va fi posibilă fără a apela la resurselor recent dobândite.

Prin intermediul situației create, subiectul este cointerestat de a studia, analiza și a participa la rezolvarea problemei. Aplicarea acestei metode presupune parcurgerea a patru etape:

1. Formularea problemei – este descrisă situația problemă, explicarea, după necesitate a diferitor puncte cheie, care ar permite subiectului să perceapă problema;
2. Studiarea problemei – se lucrează în mod independent, sunt reactualizate anumite resurse;
3. Determinarea soluției – în cadrul acestei etape sunt pregătite resursele necesare, se descoperă mijloacele care duc la rezolvarea problemei și este analizat modul de aplicare a acestora în determinarea soluției;
4. Obținerea rezultatului final – se analizează rezultatul obținut și formate anumite concluzii.

Această metodă se recomandă pentru predarea-învățarea-evaluarea următoarelor unități de conținut:

- Etapele de implimentarea în serviciul de asistență parentală profesionistă
- Specificul consilierii în lucrul cu delincvenții
- Evaluarea, potrivirea și plasamentul copilului

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și evaluări sumative (finale) ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a rezolva situațiile de problemă.

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
2.	Problemă rezolvată	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea problemei. • Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. • Formularea și testarea ipotezelor. • Stabilirea strategiei rezolutive. • Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
3.	Proiect elaborat	<ul style="list-style-type: none"> • Validitatea proiectului – gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului – felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului – acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora,

		<p>semnificația datelor colectate s.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creativitatea – gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
4.	Referat	<ul style="list-style-type: none"> • Corespunderea referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
5.	Rezumat oral	<ul style="list-style-type: none"> • Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Expunerea orală este concisă și structurată logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.
6.	Rezumat scris	<ul style="list-style-type: none"> • Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens; • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. • Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul

		<p>nu este un colaj de citate.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, • frazelor, paragrafelor textului; • Text formatat citeț, lizibil; plasarea clară în pagină.
7.	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none"> • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora; • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Referință la programe. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate; • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Exactitatea rezultatelor și rigoarea probelor. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Aprecierea critică, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.
	Harta conceptuală	<ul style="list-style-type: none"> • Punerea în evidență a subiectului. • Utilizarea corectă a terminologiei în cauză • Logica sumarului. • Ordonarea informațiilor • Poziționarea conceptelor generale și cele

		subdiacente, stabilind relațiile dintre acestea.
	Portofoliul	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de argumenta o alegere • Corectitudinea oformării portofoliului • Formarea competențelor de autoevaluare. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sala de curs
Pentru orele practice	Sala de curs, Biblioteca, Vizite de studii în instituțiile de aplicații sedii ale ONG-urilor, instituții ce prestează servicii educaționale pentru persoanele adulte
Cerințe tehnice	
Respectarea cerințelor ergonomice	Mese și scaune comode, iluminare conform standardelor, respectarea duratei orelor de curs și a pauzelor, aplicarea judicioasă a metodologiei de predare, învățare-evaluare

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Bocancea G., Neamțu Elemente de asistență socială- Iași: Polirom, 1999	Biblioteca Colegiului	
2.	Bulgaru M., (00rd.). Aspecte teoretice și practice ale asistenței sociale.- Chișinău, 2003.	Biblioteca	
3.	Bulgaru M. Asistența socială. Fundamente teoretice și practice. – Chișinău, 2009.	Biblioteca	
4	Bulgaru M Asistența Socială Chid de studii Ch; CEP USM, 2010		

5	Cojocaru Șt. Proiectul de intervenție în asistența socială-Iași, 2006	Internet	
6	Iluț P. Abordarea calitativă a socioumanului, -Iași, 1997.	Internet	
7	Miftode V. Fundamente ale asistenței sociale.- București,1999	Biblioteca	
8	Miftode V. Teorie și metode în asistența socială: elemente introductive-Iași, 1994	Internet	
9	Neamțu G (coord.). Tratat de asistență socială –Iași; Polirom.2003.	Biblioteca	